

การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ตามที่มีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ณ วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒

กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ประสานและสอบถามข้อมูล การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของข้าราชการ ในการแต่งกายโอกาสเข้าเฝ้าฯ ในพระราชพิธี รัฐพิธี พิธี และ ในโอกาสต่างๆ จากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี กองอาลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒ สามารถสรุปแนวทางการประดับ ดังนี้

๑) เริ่มใช้เป็นแนวทางปฏิบัติการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตั้งแต่วันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

๒) การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของข้าราชการ ในการแต่งกายโอกาสเข้าเฝ้าฯ ในพระราชพิธี รัฐพิธี พิธี และในโอกาสต่างๆ ให้ยึดแนวทางการประดับ ดังนี้ (ทั้งนี้ สามารถดูเอกสารจากสำนัก เลขาธิการคณะรัฐมนตรี กองอาลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่แนบมาพร้อมนี้)

ม.ป.ช. ประดับร่วมกับ ม.ว.ม และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (เต็มยศ)
ดวงตรา ม.ป.ช. ห้อยกับสายสะพาย

ดารา ม.ป.ช. ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย
ใต้ชายปกกระเป่า

ดารา ม.ว.ม. ประดับในระดับต่ำกว่าดารา ม.ป.ช.
เยื้องไปทางซ้าย

เหรียญราชอิสริยาภรณ์ ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย
เหนือปกกระเป่า

ม.ป.ช. ประดับร่วมกับ ม.ว.ม และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (ครึ่งยศ)

ดารา ม.ป.ช. ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย
ใต้ชายปกกระเป่า

ดารา ม.ว.ม. ประดับในระดับที่ต่ำกว่าดารา ม.ป.ช.
เยื้องไปทางซ้าย

เหรียญราชอิสริยาภรณ์ ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย
เหนือกระเป่า (ไม่สวมสายสะพาย)

ม.ว.ม. ประดับร่วมกับ ป.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (เต็มยศ)

ดวงตรา ม.ว.ม.

ห้อยกับสายสะพาย

สะพายบ่าซ้ายเฉียงลงทางขวา

ดารา ม.ว.ม.

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ได้ชายปกกระเป๋

ดารา ป.ช.

ประดับในระดับต่ำกว่าดารา ม.ว.ม.

เยื้องไปทางซ้าย

เหรียญราชอิสริยาภรณ์

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

เหนือปกกระเป๋

ม.ว.ม. ประดับร่วมกับ ป.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (ครึ่งยศ)

ดารา ม.ว.ม.

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ได้ชายปกกระเป๋

ดารา ป.ช.

ประดับในระดับที่ต่ำกว่าดารา ม.ว.ม.

เยื้องไปทางซ้าย

เหรียญราชอิสริยาภรณ์

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

เหนือปกกระเป๋ (ไม่สวมสายสะพาย)

ป.ช. ประดับร่วมกับ ป.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (เต็มยศ)

ดวงตรา ป.ช.

ห้อยกับสายสะพาย

ดารา ป.ช.

สะพายบ่าขวาเฉียงลงทางซ้าย

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ใต้ชายปกกระเป่า

ดารา ป.ม.

ประดับในระดับต่ำกว่าดารา ป.ช.

เยื้องไปทางซ้าย

เหรียญราชอิสริยาภรณ์

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

เหนือกระเป่า

ป.ช. ประดับร่วมกับ ป.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (ครึ่งยศ)

ดารา ป.ช.

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ใต้ชายปกกระเป่า

ดารา ป.ม.

ประดับในระดับต่ำกว่าดารา ป.ช.

เยื้องไปทางซ้าย

เหรียญราชอิสริยาภรณ์

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

เหนือกระเป่า (ไม่สวมสายสะพาย)

ป.ม. ประดับร่วมกับ ท.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (เต็มยศ)

ดวงตรา ป.ม.

ห้อยกับสายสะพาย

สะพายป่าขวาเฉียงลงทางซ้าย

ดวงตรา ท.ช.

ห้อยกับแพรแถบสวมคอ

แพรแถบลอดออกระหว่าง

ตะขอตู้ล่างกับดุมเม็ดแรก

ดารา ป.ม.

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ใต้ชายปกกระเป่า

ดารา ท.ช.

ประดับในระดับต่ำกว่าดารา ป.ม.

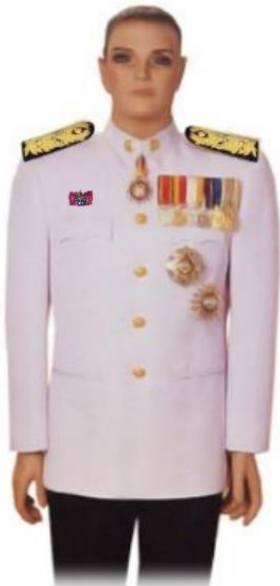
เยื้องไปทางซ้าย

เหรียญราชอิสริยาภรณ์

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

เหนือกระเป่า

ป.ม. ประดับร่วมกับ ท.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (ครึ่งยศ)

ดวงตรา ท.ช.

ห้อยกับแพรแถบสวมคอ

แพรแถบลอดออกระหว่าง

ตะขอตู้ล่างกับดุมเม็ดแรก

ดารา ป.ม.

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ใต้ชายปกกระเป่า

ดารา ท.ช.

ประดับในระดับต่ำกว่าดารา ป.ม.

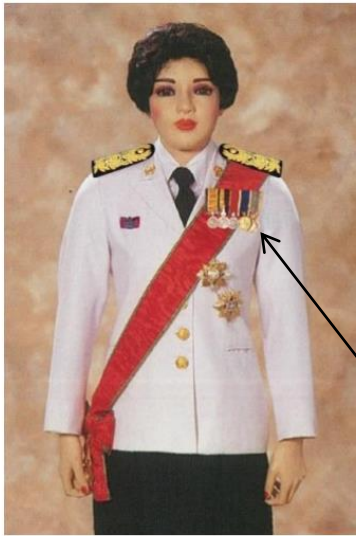
เยื้องไปทางซ้าย

เหรียญราชอิสริยาภรณ์

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

เหนือปกกระเป่า (ไม่สวมสายสะพาย)

ม.ป.ช. ประดับร่วมกับ ม.ว.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (เต็มยศ)

ดวงตรา ม.ป.ช.

ห้อยกับสายสะพาย

สะพายบ่าซ้ายเฉียงลงทางขวา

ดารา ม.ป.ช.

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ดารา ม.ว.ม.

ประดับระดับต่ำกว่าดารา ม.ป.ช.

เยื้องไปทางซ้าย

เหรียญราชอิสริยาภรณ์

เช่นเหรียญจักรพรรดิมาลา

เหรียญเฉลิมพระเกียรติต่าง ๆ

ให้ประดับโดยใช้แพรแถบแบบบุรุษ

ม.ป.ช. ประดับร่วมกับ ม.ว.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (ครึ่งยศ)

ดารา ม.ป.ช.

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ดารา ม.ว.ม.

ประดับในระดับต่ำกว่าดารา ม.ป.ช.

เยื้องไปทางซ้าย

เหรียญราชอิสริยาภรณ์

เช่นเหรียญจักรพรรดิมาลา

เหรียญเฉลิมพระเกียรติต่าง ๆ

ให้ประดับโดยใช้แพรแถบแบบบุรุษ

(ไม่สวมสายสะพาย)

ม.ว.ม. ประดับร่วมกับ ป.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (เต็มยศ)

ดวงตรา ม.ว.ม.

ห้อยกับสายสะพาย

สะพายบ่าซ้ายเฉียงลงทางขวา

ดารา ม.ว.ม.

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ดารา ป.ช.

ประดับในระดับต่ำกว่าดารา ม.ว.ม.

เยื้องไปทางซ้าย

เหรียญราชอิสริยาภรณ์

เช่นเหรียญจักรพรรดิมาลา

เหรียญเฉลิมพระเกียรติต่าง ๆ

ให้ประดับโดยใช้แพรแถบแบบบุรุษ

ม.ว.ม. ประดับร่วมกับ ป.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (ครึ่งยศ)

ดารา ม.ว.ม.

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ดารา ป.ช.

ประดับในระดับต่ำกว่าดารา ม.ว.ม.

เยื้องไปทางซ้าย

เหรียญราชอิสริยาภรณ์

เช่นเหรียญจักรพรรดิมาลา

เหรียญเฉลิมพระเกียรติต่าง ๆ

ให้ประดับโดยใช้แพรแถบแบบบุรุษ
(ไม่สวมสายสะพาย)

ป.ช. ประดับร่วมกับ ป.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (เต็มยศ)

ดวงตรา ม.ว.ม.

ดารา ป.ช.

ดารา ป.ม.

เหรียญราชอิสริยาภรณ์

ห้อยสายสะพาย

สะพายบ่าขวาเฉียงลงทางซ้าย

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ประดับในระดับต่ำกว่าดารา ป.ช.

เยื้องไปทางซ้าย

เช่นเหรียญจักรพรรดิมาลา

เหรียญเฉลิมพระเกียรติต่าง ๆ

ให้ประดับโดยใช้แพรแถบแบบบุรุษ

ป.ช. ประดับร่วมกับ ป.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (ครึ่งยศ)

ดารา ป.ช.

ดารา ป.ม.

เหรียญราชอิสริยาภรณ์

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ประดับในระดับต่ำกว่าดารา ป.ช.

เยื้องไปทางซ้าย

เช่นเหรียญจักรพรรดิมาลา

เหรียญเฉลิมพระเกียรติต่าง ๆ

ให้ประดับโดยใช้แพรแถบแบบบุรุษ

(ไม่สวมสายสะพาย)

ป.ม. ประดับร่วมกับ ท.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (เต็มยศ)
ดวงตรา ป.ม.

ดวงตรา ท.ช.

ดารา ป.ม.

ดารา ท.ช.

เหรียญราชอิสริยาภรณ์

ห้อยกับสายสะพาย
สะพายป่าขวาเฉียงลงทางซ้าย
ห้อยกับแพรแถบสวมคอ แพรแถบ
ลอดออกจากปกเสื้อตัวใน โดยให้
ดวงตราทับผ้าผูกคอ และให้ส่วน
สูงสุดของดวงตราจรดเงื่อนผ้าผูกคอ
ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย
ประดับในระดับต่ำกว่าดารา ป.ม.
เยื้องไปทางซ้าย
เช่นเหรียญจักรพรรดิมาลา
เหรียญเฉลิมพระเกียรติต่าง ๆ
ให้ประดับโดยใช้แพรแถบแบบบุรุษ

ป.ม. ประดับร่วมกับ ท.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (ครึ่งยศ)

ดวงตรา ท.ช.

ดารา ป.ม.

ดารา ท.ช.

เหรียญราชอิสริยาภรณ์

ห้อยกับแพรแถบสวมคอ แพรแถบ
ลอดออกจากปกเสื้อตัวใน โดยให้
ดวงตราทับผ้าผูกคอ และให้ส่วน
สูงสุดของดวงตราจรดเงื่อนผ้าผูกคอ
ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย
ประดับในระดับต่ำกว่าดารา ป.ม.
เยื้องไปทางซ้าย
เช่นเหรียญจักรพรรดิมาลา
เหรียญเฉลิมพระเกียรติต่าง ๆ
ให้ประดับโดยใช้แพรแถบแบบบุรุษ
(ไม่สวมสายสะพาย)

ตัวอย่างการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอมีดารา (ท.ช., ท.ม.)

การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เช่น ท.ช., ท.ม. ต้องแกะโบว์ออก และสวมคล้องคอแทน
โดยประดับดาราที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเช่นเดิม

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอไม่มีดารา
เช่น ต.ช., ต.ม. (เดิมประดับหน้าบ่าเสื้อ)

ดวงตรา ห้อยกับแพรแถบสวมคอ แพรแถบ
ลวดออกจากปกเสื้อตัวใน โดยให้ดวงตรา
ทับผ้าผูกคอ และให้ส่วนสูงสุดของดวงตรา
จรดเจอนผ้าผูกคอ
กรณีได้รับพระราชทานมากกว่า 2 ดวง
ควรประดับเพียง 2 ดวง
ให้ดวงตราที่มีลำดับเกียรติรองลงมา
อยู่ต่ำกว่าดวงตราที่มีลำดับเกียรติสูงกว่า

เหรียญราชอิสริยาภรณ์
ให้ประดับโดยใช้แพรแถบแบบบุรุษ

เครื่องแบบเต็มยศและครึ่งยศ
(ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์เหมือนกัน)

การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เช่น ต.ช., ต.ม.
ต้องแกะโบว์ออก และสวมคล้องคอแทน

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดประดับอกเสื้อ
เช่น จ.ช., จ.ม., บ.ช., บ.ม., ร.ท.ช., ร.ท.ม., ร.จ.ช., ร.จ.ม.

ห้อยกับแพรแถบแบบบุรุษ
ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย
ร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์
และเหรียญที่พระราชทาน
เป็นที่ระลึกในโอกาสต่าง ๆ

เครื่องแบบเต็มยศและครึ่งยศ
(ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์เหมือนกัน)

ผู้ที่ยังไม่เคยได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ประดับแพรแถบ
เหรียญที่พระราชทานเป็นที่ระลึก
ในโอกาสต่าง ๆ แบบบุรุษ
ที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

เครื่องแบบเต็มยศและครึ่งยศ

การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เช่น จ.ช., จ.ม., บ.ม.,
ร.ท.ช., ร.ท.ม., ร.จ.ช., ร.จ.ม. (ต้องแกะโบว์ออก และเข้า
แพรแถบแบบบุรุษแทน)

การประดับแพรแถบเหรียญที่พระราชทานเป็นที่ระลึก
ในโอกาสต่างๆ จำนวนเหรียญ ให้พิจารณาตามความ
เหมาะสมของแต่ละบุคคล

เครื่องแบบอื่นๆ

เครื่องแบบปกติขาว		เครื่องแบบสโมสร์
ระดับแพรแถบย่อ	ระดับเหรียญ	
		
บุรุษ ระดับที่อกเสื้อเหนือกระเป๋าช้าย สตรี ระดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย		ระดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (เฉพาะชนิดประดับอกเสื้อ ให้ประดับโดยย่อส่วน)

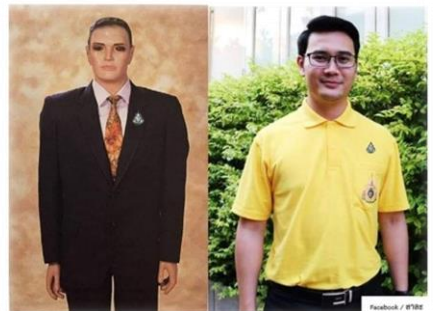
ชุดสากลและชุดไทย	เครื่องแบบขอเฝ้า (เต็มยศ/ปกติขาว)
	
ระดับคุมเสื้อที่เบื้องซ้ายของเสื้อ เพียงตระกูลเดียว ชุดสากล ระดับที่ปกเสื้อส่วนล่าง ชุดไทย บุรุษ ระดับบริเวณปากกระเป๋าสีเสื้อ สตรี ระดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย	กรณีเป็นผู้ที่ไม่มีเครื่องแบบ ของทางราชการ

ทั้งนี้ ผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และคู่สมรส ที่ได้รับเชิญร่วมงานสโมสรสันนิบาตเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามแนวทางฯ

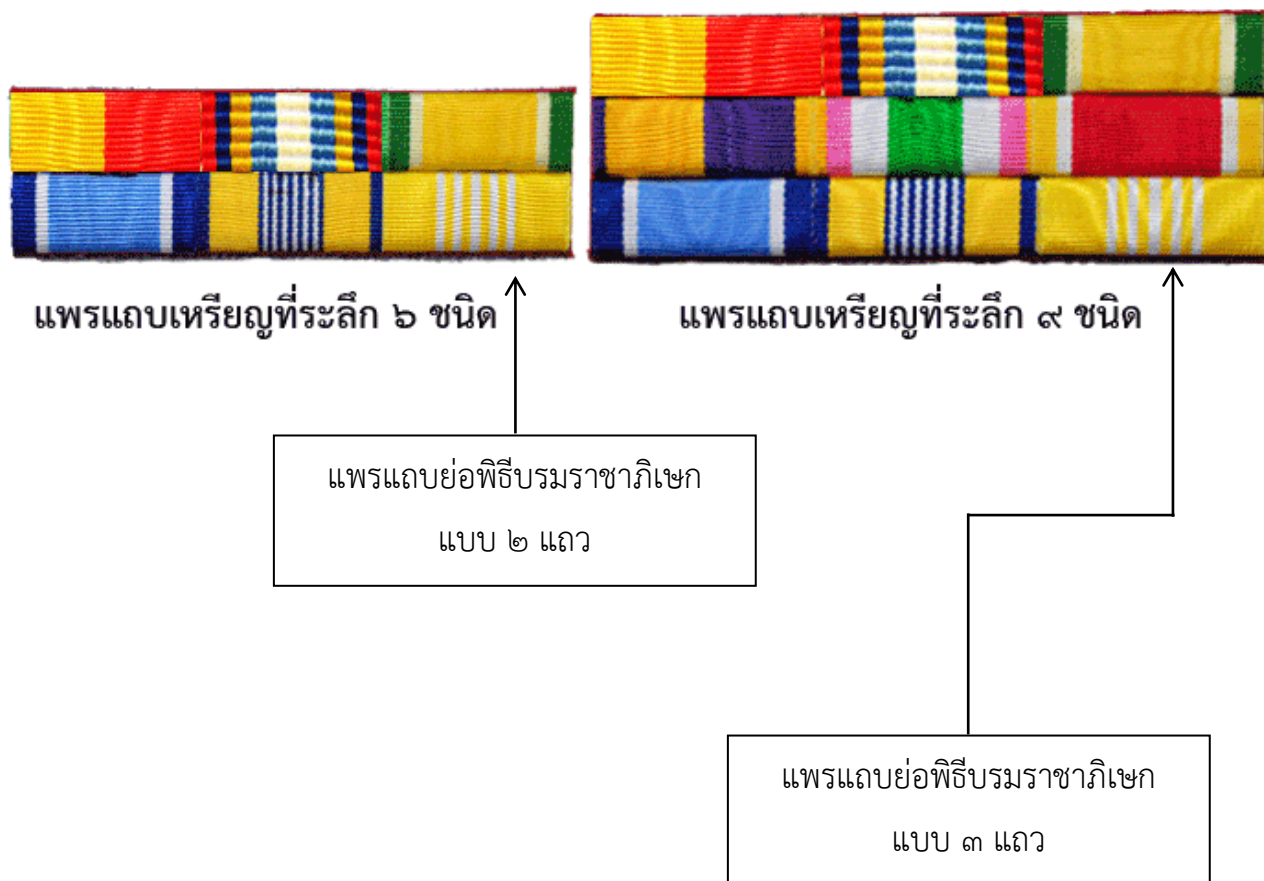
การประดับเข็มที่ระลึกตราสัญลักษณ์พิธีบรมราชาภิเษก

- การแต่งกายเครื่องแบบทุกชนิดสามารถประดับเข็มที่ระลึกตราสัญลักษณ์พิธีบรมราชาภิเษก และเข็มที่ระลึกพระราชทานเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ มวก. ได้
- เครื่องแบบข้าราชการ สีทากี ให้ประดับที่อกเสื้อเบื้องขวา เหนือป้ายชื่อ ทั้งบุรุษ และสตรี
- เครื่องแบบข้าราชการ ปกติขาว/เต็มยศ บุรุษ ให้ประดับที่อกเสื้อเบื้องขวา เหนือปากกระเป๋าสี / สตรี ให้ประดับที่อกเสื้อเบื้องขวา
- สตรีที่สวมชุดไทยประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้ประดับที่อกเสื้อเบื้องขวา
- ชุดสุภาพ ชุดผ้าไทย ชุดสากลนิยม ให้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย ทั้งบุรุษ และสตรี
- ชุดสูทสากล ให้ประดับที่รังคุมคอพับ ของเสื้อชั้นนอกเบื้องซ้าย ทั้งบุรุษ และสตรี

การประดับแพรแถบย่อ

การประดับแพรแถบย่อเหรียญราชอิสริยาภรณ์ และเหรียญที่พระราชทานเป็นที่ระลึก สามารถดำเนินการเพิ่มแพรแถบย่อเหรียญที่ระลึกพิธีบรมราชาภิเษกได้เลย

เอกสารประกอบแนวทาง
การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์
จากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
กองอาลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรี โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๔ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๔ ระเบียบนี้กำหนดให้ใช้แก่บุคคลทั่วไป และการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของบุคคลผู้ที่มีกฎหมายหรือข้อบังคับของทางราชการให้มีเครื่องแบบเฉพาะ ส่วนการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของพระบรมวงศานุวงศ์ให้เป็นไปตามพระราชนิยม”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๒ และข้อ ๑๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๒ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดประดับหน้าอกเสื้อ ชนิดคล้องคอไม่มีดารา และชนิดคล้องคอมีดารา สำหรับพระราชทานแก่บุรุษ ให้ปฏิบัติ ดังนี้

(๑) เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดประดับหน้าอกเสื้อ ให้ประดับไว้เหนือปกกระเป่าเสื้อ เบื้องซ้ายต่ำกว่าแนวริ้วดุมเม็ดที่หนึ่งลงมา โดยให้ดวงตราอยู่ระหว่างขอบบนปกกระเป่าเสื้อพองาม และให้เรียงลำดับเกียรติจากด้านริ้วดุมไปทางเบื้องซ้าย

(๒) เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอไม่มีดารา ให้คล้องไว้ในปกเสื้อโดยให้ห่วงและแพรแถบห้อยดวงตราออกมานอกเสื้อระหว่างตะขอตัวยาวที่ขอบคอเสื้อกับกระดุมเม็ดที่หนึ่งพองาม และให้ส่วนสูงสุดของดวงตราจรดขอบล่างของคอเสื้อ หากได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอมากกว่า ๒ ดวง เพื่อความเรียบร้อยสวยงาม ควรประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงสุดที่ได้รับพระราชทานเพียง ๒ ดวง โดยประดับดวงตราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่มีลำดับเกียรติสูงเป็นลำดับที่สอง ให้แพรแถบลอดออกมาระหว่างกระดุมเม็ดที่สองกับขอบล่างของริ้วดุมพองาม

(๓) เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอมีดารา การประดับดวงตราให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับ (๒) ส่วนดาราให้ประดับไว้ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายระดับใต้ชายปกกระเป่า

กรณีได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอมีดารามากกว่า ๑ ดวง เพื่อความเรียบร้อยสวยงาม ควรประดับดาราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นตราเดียวกับดวงตราที่คล้องคอ เพียง ๒ ดวง โดยให้ประดับดาราในลำดับเกียรติที่สูงกว่าตามวรรคหนึ่ง ส่วนดาราที่มีลำดับเกียรติสูง เป็นลำดับที่สองให้ประดับในระดับต่ำกว่าหรือเอียงไปเบื้องซ้ายพองาม

ข้อ ๑๓ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดประดับหน้าบ่าเสื้อไม่มีดาราและชนิดประดับหน้าบ่าเสื้อ มีดารา สำหรับพระราชทานแก่สตรี ให้ประดับดวงตราโดยใช้แพรแถบแบบบุรุษ และประดับ โดยเทียบเคียงในตำแหน่งและระดับเดียวกับบุรุษ ตามข้อ ๑๒

กรณีการประดับดวงตราโดยคล้องคอแบบบุรุษ ให้แพรแถบลอดออกจากปกเสื้อตัวใน ดวงตรา ทับผ้าผูกคอ และส่วนสูงสุดของดวงตราจรดเงื่อนผ้าผูกคอ หากได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ มากกว่า ๒ ดวง เพื่อความเรียบร้อยสวยงาม ควรประดับดวงตราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงสุด ที่ได้รับพระราชทานเพียง ๒ ดวง โดยประดับดวงตราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่มีลำดับเกียรติสูง เป็นลำดับที่สองให้อยู่ต่ำกว่าดวงตราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่มีลำดับเกียรติสูงเป็นลำดับที่หนึ่ง

ความในข้อนี้มีให้ใช้บังคับแก่การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับสตรี ตามข้อ ๒๓ (๒) และข้อ ๒๘ วรรคสอง (๒)”

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๔ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประดับ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๑

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๔ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการ ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๔ การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับเครื่องแบบครึ่งยศ ให้ประดับเช่นเดียวกับการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับเครื่องแบบเต็มยศ ส่วนผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชั้นสายสะพายให้ประดับดาราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แต่ไม่สวมสายสะพายและไม่สวมสายสร้อย”

ประกาศ ณ วันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย

รู้จัก เข้าใจ ประดับได้ถูก

“รู้เรื่องเครื่องราชฯ” Volume 1
ปรับปรุงเมื่อ กรกฎาคม 2562

รูปแบบการประดับ

เครื่องแบบเต็มยศและครึ่งยศ (กางเกง/กระโปรงสีดำ)

ชนิดมีสายสะพาย
เต็มยศ ครึ่งยศ (ไม่สวมสายสะพาย)

ป.ม. - ป.ช. สะพายบ่าขวา, ม.ว.ม. - ม.ป.ช. สะพายบ่าซ้าย

ประดับดาราที่มีลำดับเกียรติสูงสุดไว้ใกล้แนวรวงคุม ส่วนดาราที่มีลำดับเกียรติรองลงไป ประดับต่ำกว่า หรือเยื้องไปทางซ้ายของลำตัว

ชนิดคล้องคอ

บุรุษ คล้องไว้ในปกเสื้อ ให้ห่วงและแพรแถบห้อยตรงตราออกมานอกเสื้อเหนือกระดุมเม็ดแรก หากมีสองดวง ลำดับเกียรติรองลงมา อยู่ใต้กระดุมเม็ดที่สอง
สตรี ห้อยกับแพรแถบสวมคอ แพรแถบลอดออกจากปกเสื้อตัวใน โดยให้ดวงตราทับผ้าผูกคอ และให้ส่วนสูงสุดของดวงตราจรดเงื่อนผ้าผูกคอ หากมีสองดวง ให้ดวงตราที่มีลำดับเกียรติรองลงมา อยู่ต่ำกว่า ดวงที่มีลำดับเกียรติสูงกว่า

ชนิดประดับอกเสื้อ

บุรุษ ประดับเหนือปกกระเป่าเสื้อเบื้องซ้าย
สตรี ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย แต่งกายเต็มยศ ครึ่งยศ ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์เหมือนกัน

เครื่องแบบอื่น ๆ

เครื่องแบบปกติขาว

ประดับแพรแถบย่อ ประดับเหรียญ

บุรุษ ประดับที่อกเสื้อเหนือกระเป่าซ้าย
สตรี ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

เครื่องแบบสโมสร

ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (เฉพาะชนิดประดับอกเสื้อ ให้ประดับโดยย่อส่วน)

ชุดสากลและชุดไทย

ประดับดุมเสื้อที่เบื้องซ้ายของเสื้อ เพ็ญตระกูลเดียว
ชุดสากล ประดับที่ปกเสื้อส่วนล่าง
ชุดไทย บุรุษ ประดับบริเวณปากกระเป่าเสื้อ
สตรี ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

เครื่องแบบขอเฝ้า (เต็มยศ/ปกติขาว)

กรณีเป็นผู้ที่ไม่มีเครื่องแบบของทางราชการ

การเริ่มประดับ

- ชั้นสายสะพาย เมื่อเข้าเฝ้า ฯ รับพระราชทาน หรือผ่านพิธีพระราชทานแล้ว
- หรือทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ประดับได้
- ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การประดับตามหมายกำหนดการ

หมายกำหนดการ	สายสะพาย/ดวงตรา	ดารา	แพรแถบย่อ	เหรียญราชอิสริยาภรณ์
เต็มยศ ระบุชนิดสายสะพาย	สวมสายสะพายตามที่ระบุ (กรณีไม่ได้รับพระราชทานตามที่ระบุ สวมสายสะพายสูงสุดที่ได้รับพระราชทาน)	✓	-	✓
เต็มยศ ไม่ระบุชนิดสายสะพาย	สวมสายสะพายสูงสุดที่ได้รับพระราชทาน	✓	-	✓
ครึ่งยศ	ไม่ต้องสวมสายสะพาย	✓	-	✓
ปกติขาว	ไม่ต้องสวมสายสะพาย	-	✓	-
ปกติขาว ประดับเหรียญ	ไม่ต้องสวมสายสะพาย	-	-	✓

สิทธิประดับ

- เครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเหรียญบำเหน็จความชอบ เช่น เหรียญจักรมาลา เหรียญจักรพรดิมาลา ประดับได้เฉพาะผู้ได้รับพระราชทาน
- เหรียญเฉลิมพระเกียรติหรือเหรียญที่ระลึก สามารถประดับได้ตามที่กฎหมายกำหนด (ไม่ต้องขอพระราชทาน)

พ.ร.บ. เหรียญงานฉลอง 25 พุทธศตวรรษ พ.ศ. 2499 บัญญัติให้บุคคล ซึ่งมีชีวิตอยู่ในวันฉลอง 25 พุทธศตวรรษ มีสิทธิประดับเหรียญนี้ได้ ตั้งแต่วันที่ 13 พฤษภาคม 2500 เป็นต้นไป

การประดับโดยไม่มีสิทธิ
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี
หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 146 -

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
กองอาลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์

soc.go.th

0 2280 9000
ต่อ 1862, 1863

ตัวอย่างการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ของสตรี ที่ได้รับพระราชทาน และยังไม่เคยได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ กรณีแต่งเครื่องแบบเต็มยศและครึ่งยศ

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดมีสายสะพาย

เช่น ม.ป.ช., ม.ว.ม., ป.ช., ป.ม.

เครื่องแบบเต็มยศ

ประดับดารา ดวงตรา
และสวมสายสะพายเช่นเดิม

เหรียญราชอิสริยาภรณ์
เช่น เหรียญจักรพรรดิมาลา
เหรียญที่พระราชทานเป็นที่ระลึก
ในโอกาสต่าง ๆ
ให้ประดับโดยใช้แพรแถบ
แบบบุรุษ

เครื่องแบบครึ่งยศ

ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์
เช่นเดียวกับเครื่องแบบเต็มยศ
แต่ไม่สวมสายสะพาย

เหรียญราชอิสริยาภรณ์
เช่น เหรียญจักรพรรดิมาลา
เหรียญที่พระราชทานเป็นที่ระลึก
ในโอกาสต่าง ๆ
ให้ประดับโดยใช้แพรแถบ
แบบบุรุษ

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอมิดารา

เช่น ท.ช., ท.ม. (เดิมประดับหน้าบ่าเสื้อมิดารา)

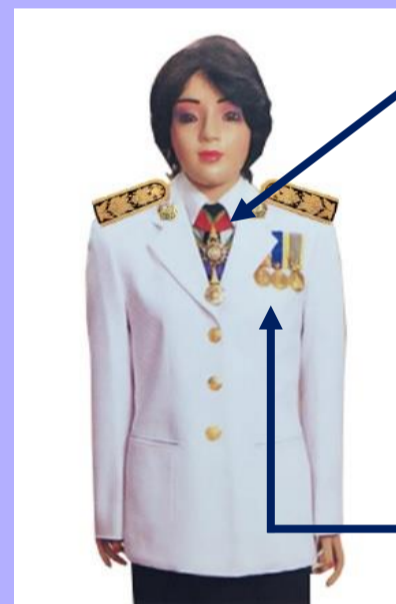
เครื่องแบบเต็มยศและครึ่งยศ
(ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์เหมือนกัน)

ดวงตรา ห้อยกับแพรแถบสวมคอ แพรแถบ
ลอดออกจากปกเสื้อตัวใน โดยให้ดวงตรา
ทับผ้าผูกคอ และให้ส่วนสูงสุดของดวงตรา
จรดเงื่อนผ้าผูกคอ กรณีได้รับพระราชทาน
มากกว่า 2 ดวง ควรประดับเพียง 2 ดวง
โดยให้ดวงตราที่มีลำดับเกียรติรองลงมา
อยู่ต่ำกว่าดวงตราที่มีลำดับเกียรติสูงกว่า

ดารา ประดับอกเสื้อเบื้องซ้ายเช่นเดิม
เหรียญราชอิสริยาภรณ์
ให้ประดับโดยใช้แพรแถบแบบบุรุษ

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอไม่มีดารา

เช่น ต.ช., ต.ม. (เดิมประดับหน้าบ่าเสื้อ)

เครื่องแบบเต็มยศและครึ่งยศ
(ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์เหมือนกัน)

ดวงตรา ห้อยกับแพรแถบสวมคอ แพรแถบ
ลอดออกจากปกเสื้อตัวใน โดยให้ดวงตรา
ทับผ้าผูกคอ และให้ส่วนสูงสุดของดวงตรา
จรดเงื่อนผ้าผูกคอ
กรณีได้รับพระราชทานมากกว่า 2 ดวง
ควรประดับเพียง 2 ดวง
ให้ดวงตราที่มีลำดับเกียรติรองลงมา
อยู่ต่ำกว่าดวงตราที่มีลำดับเกียรติสูงกว่า

เหรียญราชอิสริยาภรณ์
ให้ประดับโดยใช้แพรแถบแบบบุรุษ

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดประดับอกเสื้อ

เช่น จ.ช., จ.ม., บ.ช., บ.ม., ร.ท.ช., ร.ท.ม., ร.ง.ช., ร.ง.ม.

เครื่องแบบเต็มยศและครึ่งยศ
(ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์เหมือนกัน)

ห้อยกับแพรแถบแบบบุรุษ
ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย
ร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์
และเหรียญที่พระราชทาน
เป็นที่ระลึกในโอกาสต่าง ๆ

ผู้ที่ยังไม่เคยได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

เครื่องแบบเต็มยศและครึ่งยศ

ประดับแพรแถบ
เหรียญที่พระราชทานเป็นที่ระลึก
ในโอกาสต่าง ๆ แบบบุรุษ
ที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

* ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562

การแต่งกายในโอกาสเข้าเฝ้าฯ ในพระราชพิธี
รัฐพิธี พิธี และในโอกาสต่าง ๆ

ม.ป.ช. ประดับร่วมกับ ม.ว.ม และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (เต็มยศ)
ดวงตรา ม.ป.ช. ห้อยกับสายสะพาย
สะพายบ่าซ้ายเฉียงลงทางขวา
ดารา ม.ป.ช. ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย
ใต้ชายปกกระเป่า
ดารา ม.ว.ม. ประดับในระดับต่ำกว่าดารา ม.ป.ช.
เยื้องไปทางซ้าย
เหรียญราชอิสริยาภรณ์ ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย
เหนือปกกระเป่า

ม.ป.ช. ประดับร่วมกับ ม.ว.ม และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (ครึ่งยศ)
ดารา ม.ป.ช. ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย
ใต้ชายปกกระเป่า
ดารา ม.ว.ม. ประดับในระดับที่ต่ำกว่าดารา ม.ป.ช.
เยื้องไปทางซ้าย
เหรียญราชอิสริยาภรณ์ ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย
เหนือกระเป่า (ไม่สวมสายสะพาย)

ม.ว.ม. ประดับร่วมกับ ป.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (เต็มยศ)

ดวงตรา ม.ว.ม.

ห้อยกับสายสะพาย

สะพายบ่าซ้ายเฉียงลงทางขวา

ดารา ม.ว.ม.

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ใต้ชายปกกระเป่า

ดารา ป.ช.

ประดับในระดับต่ำกว่าดารา ม.ว.ม.

เยื้องไปทางซ้าย

เหรียญราชอิสริยาภรณ์

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

เหนือปกกระเป่า

ม.ว.ม. ประดับร่วมกับ ป.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (ครึ่งยศ)

ดารา ม.ว.ม.

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ใต้ชายปกกระเป่า

ดารา ป.ช.

ประดับในระดับที่ต่ำกว่าดารา ม.ว.ม.

เยื้องไปทางซ้าย

เหรียญราชอิสริยาภรณ์

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

เหนือปกกระเป่า (ไม่สวมสายสะพาย)

ป.ช. ประดับร่วมกับ ป.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (เต็มยศ)

ดวงตรา ป.ช.

ห้อยกับสายสะพาย

สะพายบ่าขวาเฉียงลงทางซ้าย

ดารา ป.ช.

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ใต้ชายปกกระเป่า

ดารา ป.ม.

ประดับในระดับต่ำกว่าดารา ป.ช.

เยื้องไปทางซ้าย

เหรียญราชอิสริยาภรณ์

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

เหนือกระเป่า

ป.ช. ประดับร่วมกับ ป.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (ครึ่งยศ)

ดารา ป.ช.

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ใต้ชายปกกระเป่า

ดารา ป.ม.

ประดับในระดับต่ำกว่าดารา ป.ช.

เยื้องไปทางซ้าย

เหรียญราชอิสริยาภรณ์

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

เหนือกระเป่า (ไม่สวมสายสะพาย)

ป.ม. ประดับร่วมกับ ท.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (เต็มยศ)

ดวงตรา ป.ม.

ห้อยกับสายสะพาย

สะพายบ่าขวาเฉียงลงทางซ้าย

ดวงตรา ท.ช.

ห้อยกับแพรแถบสวมคอ

แพรแถบลอดออกกระหว่าง

ตะขอตู้ล่างกับคอกุมเม็ดแรก

ดารา ป.ม.

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ใต้ชายปกกระเป่า

ดารา ท.ช.

ประดับในระดับต่ำกว่าดารา ป.ม.

เยื้องไปทางซ้าย

เหรียญราชอิสริยาภรณ์

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

เหนือกระเป่า

ป.ม. ประดับร่วมกับ ท.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (ครึ่งยศ)

ดวงตรา ท.ช.

ห้อยกับแพรแถบสวมคอ

แพรแถบลอดออกกระหว่าง

ตะขอตู้ล่างกับคอกุมเม็ดแรก

ดารา ป.ม.

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ใต้ชายปกกระเป่า

ดารา ท.ช.

ประดับในระดับต่ำกว่าดารา ป.ม.

เยื้องไปทางซ้าย

เหรียญราชอิสริยาภรณ์

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

เหนือปกกระเป่า (ไม่สวมสายสะพาย)

ม.ป.ช. ประดับร่วมกับ ม.ว.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (เต็มยศ)

ดวงตรา ม.ป.ช.

ห้อยกับสายสะพาย

สะพายบ่าซ้ายเฉียงลงทางขวา

ดารา ม.ป.ช.

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ดารา ม.ว.ม.

ประดับระดับต่ำกว่าดารา ม.ป.ช.

เยื้องไปทางซ้าย

เหรียญราชอิสริยาภรณ์

เช่นเหรียญจักรพรรดิมาลา

เหรียญเฉลิมพระเกียรติต่าง ๆ

ให้ประดับโดยใช้แพรแถบแบบบุรุษ

ม.ป.ช. ประดับร่วมกับ ม.ว.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (ครึ่งยศ)

ดารา ม.ป.ช.

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ดารา ม.ว.ม.

ประดับในระดับต่ำกว่าดารา ม.ป.ช.

เยื้องไปทางซ้าย

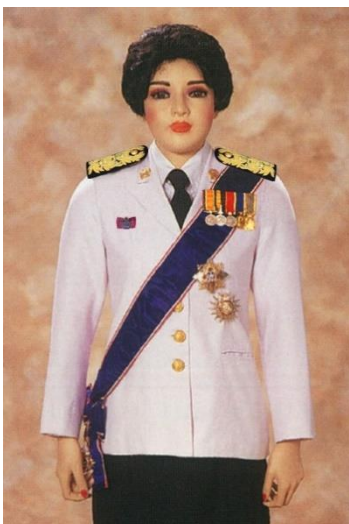
เหรียญราชอิสริยาภรณ์

เช่นเหรียญจักรพรรดิมาลา

เหรียญเฉลิมพระเกียรติต่าง ๆ

ให้ประดับโดยใช้แพรแถบแบบบุรุษ

(ไม่สวมสายสะพาย)

ม.ว.ม. ประดับร่วมกับ ป.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (เต็มยศ)

ดวงตรา ม.ว.ม.

ห้อยกับสายสะพาย

สะพายบ่าซ้ายเฉียงลงทางขวา

ดารา ม.ว.ม.

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ดารา ป.ช.

ประดับในระดับต่ำกว่าดารา ม.ว.ม.

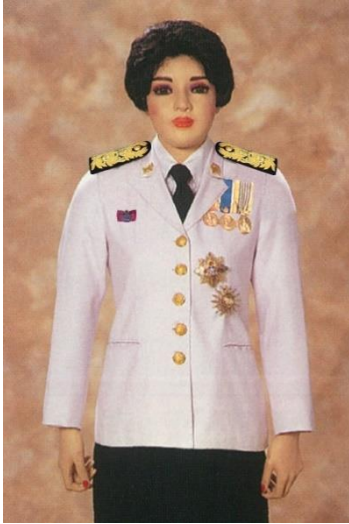
เยื้องไปทางซ้าย

เหรียญราชอิสริยาภรณ์

เช่นเหรียญจักรพรรดิมาลา

เหรียญเฉลิมพระเกียรติต่าง ๆ

ให้ประดับโดยใช้แพรแถบแบบบุรุษ

ม.ว.ม. ประดับร่วมกับ ป.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (ครึ่งยศ)

ดารา ม.ว.ม.

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ดารา ป.ช.

ประดับในระดับต่ำกว่าดารา ม.ว.ม.
เยื้องไปทางซ้าย

เหรียญราชอิสริยาภรณ์

เช่นเหรียญจักรพรรดิมาลา
เหรียญเฉลิมพระเกียรติต่าง ๆ
ให้ประดับโดยใช้แพรแถบแบบบุรุษ
(ไม่สวมสายสะพาย)

ป.ช. ประดับร่วมกับ ป.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (เต็มยศ)

ดวงตรา ม.ว.ม.

ห้อยสายสะพาย

ดารา ป.ช.

สะพายบ่าขวาเฉียงลงทางซ้าย

ดารา ป.ม.

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย
ประดับในระดับต่ำกว่าดารา ป.ช.
เยื้องไปทางซ้าย

เหรียญราชอิสริยาภรณ์

เช่นเหรียญจักรพรรดิมาลา
เหรียญเฉลิมพระเกียรติต่าง ๆ
ให้ประดับโดยใช้แพรแถบแบบบุรุษ

ป.ช. ประดับร่วมกับ ป.ม. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (ครึ่งยศ)

ดารา ป.ช.

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ดารา ป.ม.

ประดับในระดับต่ำกว่าดารา ป.ช.
เยื้องไปทางซ้าย

เหรียญราชอิสริยาภรณ์

เช่นเหรียญจักรพรรดิมาลา
เหรียญเฉลิมพระเกียรติต่าง ๆ
ให้ประดับโดยใช้แพรแถบแบบบุรุษ
(ไม่สวมสายสะพาย)

ป.ม. ประดับร่วมกับ ท.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (เต็มยศ)

ดวงตรา ป.ม.

ห้อยกับสายสะพาย

สะพายบ่าขวาเฉียงลงทางซ้าย

ดวงตรา ท.ช.

ห้อยกับแพรแถบสวมคอ แพรแถบ

ลอดออกจากปกเสื้อตัวใน โดยให้

ดวงตราทับผ้าผูกคอ และให้ส่วน

สูงสุดของดวงตราจรดเงื่อนผ้าผูกคอ

ดารา ป.ม.

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ดารา ท.ช.

ประดับในระดับต่ำกว่าดารา ป.ม.

เยื้องไปทางซ้าย

เหรียญราชอิสริยาภรณ์

เช่นเหรียญจักรพรรดิมาลา

เหรียญเฉลิมพระเกียรติต่าง ๆ

ให้ประดับโดยใช้แพรแถบแบบบุรุษ

ป.ม. ประดับร่วมกับ ท.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (ครึ่งยศ)

ดวงตรา ท.ช.

ห้อยกับแพรแถบสวมคอ แพรแถบ

ลอดออกจากปกเสื้อตัวใน โดยให้

ดวงตราทับผ้าผูกคอ และให้ส่วน

สูงสุดของดวงตราจรดเงื่อนผ้าผูกคอ

ดารา ป.ม.

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ดารา ท.ช.

ประดับในระดับต่ำกว่าดารา ป.ม.

เยื้องไปทางซ้าย

เหรียญราชอิสริยาภรณ์

เช่นเหรียญจักรพรรดิมาลา

เหรียญเฉลิมพระเกียรติต่าง ๆ

ให้ประดับโดยใช้แพรแถบแบบบุรุษ

(ไม่สวมสายสะพาย)

การแต่งกายปกติขาว

การแต่งกายปกติขาวระดับเหรียญ

บุรุษ

สตรี

บุรุษซึ่งไม่มีกฎหมายหรือข้อบังคับของทางราชการ
กำหนดให้มีเครื่องแบบเฉพาะให้แต่งกายด้วยชุดขอเฝ้า
ให้แต่งกายด้วยชุดขอเฝ้า

โดยมีวิธีการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์เช่นเดียวกับหน้า ๔ - ๑๕ ถึง ๔ - ๑๗

ชุดขอเฝ้าเต็มยศ

ชุดขอเฝ้าครึ่งยศ

ชุดขอเฝ้าปกติขาว

สตรีซึ่งไม่มีกฎหมายหรือข้อบังคับของทางราชการ
กำหนดให้มีเครื่องแบบเฉพาะ
ให้แต่งกายด้วยชุดไทย

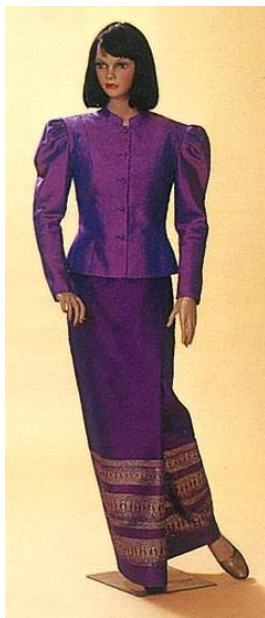
โดยมีวิธีการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์เช่นเดียวกับหน้า ๔ - ๑๘ ถึง ๔ - ๒๑

ชุดไทยเต็มยศ

ชุดไทยครึ่งยศ

ชุดไทยจิตรลดา

ชุดไทยอมรินทร์

ชุดไทยบรมพิมาน